

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci stěžovatele **K. I.**, zastoupeného Michalem Benčokem, advokátem se sídlem v Praze 2, Na Poříčním právu 1914/6, za účasti **Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 12. 2006, č. j. 63 Az 107/2005 – 22,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhal zrušení v záhlaví označeného pravomocného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), jímž byla podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 24. 8. 2005, č. j. OAM-1490/VL-20-11-2005, kterým byla zamítnuta jeho žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném pro posuzovanou věc, tj. do 12. 10. 2005.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů

do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, www.nssoud.cz.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V kasační stížnosti však stěžovatel uplatnil jmenovitě toliko kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. s tím, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Uvedl přitom, že v průběhu řízení nebyl zjištěn úplně a správně přesný stav věci a důkazy, které si soud opatřil, byly neúplné a zakládaly se fakticky jen na dokladech obsažených ve správním spisu. Situace na území Ukrajiny se však podle jeho názoru nedá posuzovat zjednodušeně a z tohoto důvodu nemohl krajský soud posoudit správně skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřeboval. V této souvislosti rovněž poukázal na to, že napadené rozhodnutí krajského soudu vycházelo z nesprávného právního výkladu ustanovení § 14 zákona o azylu, neboť se domnívá, že jeho případ lze podřadit pod citované ustanovení zákona o azylu a že soud nedostatečně přihlédl zejména k soustavnému porušování lidských práv na území Ukrajiny. Dále konstatoval, že se domnívá, že soud rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu při hodnocení překážky vycestování dle § 91 zákona o azylu a současně připomněl, že se krajský soud ani okrajově nezabýval ustanoveními § 13 a § 14 zákona o azylu.

S ohledem na uvedené proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud vydal rozsudek, kterým se napadený rozsudek krajského soudu ruší a věc se mu vrací, aby ji znovu rozhodl.

K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že co se týče rozsahu zjišťování skutkového stavu věci a opatřování důkazů ohledně situace v zemi původu, včetně okolností azylově relevantních, ze strany správního orgánu, existuje ustálená judikatura, podle které má správní orgán povinnost zjistit skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu azylového řízení uvedl (srov. především rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, www.nssoud.cz). Navíc byla-li tak jako v daném případě žádost o azyl podána až poté, co bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žadatele, a tato žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, nemohou před soudem obstát námitky nesprávného posouzení skutkového stavu věci vztahující se k důvodům udělení azylu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004 - 36, www.nssoud.cz).

Co se týče posuzování důvodů pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny (§ 13 zákona o azylu), jakož i humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu), v situaci, kdy je žádost o azyl zamítána jako zjevně nedůvodná (§ 16 zákona o azylu), odkazuje v tomto směru Nejvyšší správní soud rovněž již na svou ustálenou judikaturu, z níž vyplývá, že výroky o neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu jsou podmíněny negativním rozhodnutím podle § 12 téhož zákona. Nejedná se tedy o samostatné výroky, neboť se jimi deklaruje neexistence důvodů pro udělení azylu jen za předpokladu, že nejsou splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Rovněž výrok o existenci či neexistenci překážky vycestování není samostatným výrokem, neboť se váže na výrok o neudělení azylu nejen podle § 12 zákona o azylu, ale i podle § 13 a § 14 téhož zákona (viz rozhodnutí ze dne 15. 9. 2005, č. j. 7 Azs 138/2005 – 68, www.nssoud.cz). To znamená, že byla-li žádost o azyl zamítnuta ve zrychleném řízení jako zjevně nedůvodná, správní orgán neposuzuje důvody pro udělení azylu podle § 13 (sloučení rodiny) a § 14 (humanitární azyl) a výrokem se o nich nevyjadřuje (srov. a contrario rozsudek ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 – 90, www.nssoud.cz). Obdobně správní orgán není povinen rozhodnout o překážce vycestování, jestliže žádost o azyl byla zamítnuta podle § 16 zákona o azylu.

Současně je však třeba připomenout, že i žadatel se zjevně nedůvodnou žádostí o udělení azylu může dovolat humanitárních důvodů, popř. správní orgán je může shledat sám již v rámci zkráceného řízení. V takovém případě však není místo pro zamítnutí žádosti pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 zákona o azylu se současným udělením humanitárního azylu, ale naopak pouze kladný výrok ve smyslu § 14 téhož zákona (rozsudek ze dne 2. 3. 2005, č. j. 3 Azs 77/2004 – 86, www.nssoud.cz). K tomu, zejména s ohledem na tvrzení stěžovatele, že jeho případ bylo možné podřadit pod § 14 zákona o azylu, zdejší soud dodává, že smysl institutu humanitárního azylu spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (viz rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, www.nssoud.cz).

Ve světle shora uvedeného tak dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že krajský soud se v napadeném rozsudku nikterak neodchyluje od shora uvedené judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji shledal ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Stěžovatel podal návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek dle ustanovení § 107 s. ř. s. O tomto návrhu Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť kasační stížnost ve věcech azylových je odkladným účinkem vybavena ex lege (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu